

■ Marya van Empel en Hannie Veenekamp spelen samen in de fluitkamer van villa Murmanda, het Fluit-huis.

Ewa Maria Wagner

en het huis tot Fluit-huis benoemde", zegt Marya. Het geheim is verklapt! Ik vertel dat ik me afvroeg of een van de zussen misschien fluit speelde maar dat is dus niet waar, we lachen en praten over Friso. „Binnenkort speelt hij, met nog twee jonge talenten, in Classical Talent Show in Amsterdam." „Wat gaat hij spelen?" „Pergolesi, fluitconcert in G groot." „Toevallig is die Italiaan mijn levelingscomponist", roep ik, „ik ben dol op zijn Stabat Mater." Terug beneden nemen we plaats in een kleine salon waar op een grote tafel een zomers bouquet staat. De grote spiegels aan de muren zorgen voor een zachte lichtval in de ruimte en weergeven speels de bloemenpracht. „Dit is de wachtkamer voor de ouders van mijn leerlingen", vertelt Hannie. „Wanneer kwam je naar Baarn?" „Ik woon nog steeds in Hilversum maar toen mijn man Dieks Visser, ook fluitist, me in 2010 vroeg zijn lessen over te nemen, was ik meteen enthousiast hoewel ik al een lespraktijk in Utrecht had. Ik begon in de Speeldoos, in de kleine zaal. Maar toen gingen de huurprijzen omhoog en ik besloot een andere ruimte te zoeken. Marya van Empel was mijn leerling en ik vertelde het haar. Ze bood me spontaan een kamer in haar huis aan, zonder met haar man te overleggen. Gelukkig was Martijn het er mee eens!"

In die tien jaar is Hannie met Marya bevriend geraakt, ze vindt het nog steeds bijzonder om hier te werken, „ook de kinderen van Muziekschool Muziek & Dans Baarn komen hiernaartoe. Hoewel ze op een Dinofluit starten, een klein houten dwarsfluitje met gaatjes in plaats van kleppen, vinden ze het fijn om op deze inspirerende locatie les te krijgen. En passant laat Hannie weten dat nieuwe leerlingen van alle leeftijden van harte welkom zijn in het Fluit-huis."

„Treed je ook op?" „Vroeger wel, ik had een fluitkwartet, speelde in blazersensembles en nam regelmatig deel aan de Bachcantorij. Samen musiceren is een enorme kracht, maar mijn behoefte om muziek door te geven is sterker. Ik begon al les te geven toen ik nog op het Conservatorium zat en het is in al die jaren steeds meer mijn passie geworden. Voor mij gaat muziek over verbinding, contact maken met mensen, én met jezelf. Maar toen ik 22 jaar geleden een zoon met downsyndroom kreeg, veranderde dat mijn leven. Hij was ontzettend welkom, ik heb geen seconde gearzeld om mijn carrière te beperken tot wat ik het liefst doe: lesgeven dus. Melle is het leven zelf, hij heeft mij echt geopend, ik kijk door zijn ogen en dankzij hem kwam ik erachter wat er echt toedoet: muziek verbindt mensen. Het gaat niet om de perfectie maar om saamhorigheid, om jezelf te leren kennen en genieten. Melle is niet 'minder' maar anders, zijn handicap heeft hem een enorme kracht gegeven die hij ook door of dankzij muziek heeft ontdekt."

Hannie laat me een filmpje met Melle zien. Hij danst, zingt en vertelt dat gebrek een kracht kan worden als je voor de wereld opent. Ik raak ontroerd maar mijn gedachten dwalen terug naar het Fluit-huis en zijn verhalen, naar Friso die van alle mogelijke fluitconcerten juist die van Pergolesi in Amsterdam gaat spelen. Die laatste raakt altijd een snaar in me, door Melle moet ik nu aan Pergolesi's lamme en misvormde been denken dat hij aan kinderpolio overviel en waardoor hij levenslang gepest en uitgelachen werd. Zijn gekwetste hart opende zich voor muziek, net zoals dat van Melle. Als het filmpje afgelopen is zie ik trots en warmte in Hannies ogen. „Ik ben ervan overtuigd dat Melle zonder muziek nooit zo ver gekomen zou zijn. En precies dat wil ik aan mijn leerlingen doorgeven: dat muziek je kan openen, met elkaar verbinden en je ineens anders laat kijken naar je leven en de wereld om je heen."

Muziek gaat over verbinding

‘Samen musiceren is een enorme kracht’ in het Fluit-huis

In de maandelijkse rubriek ‘Muziekluk’ wil altvioliste en auteur Ewa Maria Wagner graag veelzijdig over Baarn vertellen in de context van muziek: over natuur, mensen, plekken, gebeurtenissen, concerten, gebouwen en over geschiedenis of toekomst – alles in betrekking tot Baarn en met oog voor verdieping. Ditmaal over villa Murmanda.

Ewa Maria Wagner

Slechts enkele bewoners van Baarn weten dat villa Murmanda op Nassaulaan 48 soms ook Fluit-huis wordt genoemd. Hannie Veenekamp, fluitiste en docent, weet hoe dat zo gekomen is, ze nodigt me uit om over haar werk te praten op deze bijzondere locatie.

Op een warme dag in september stap ik op de fiets en binnen de kortste tijd sta ik voor een statig pand met een klassieke uitstraling, de kleine ruitjes boven de luiken weerspiegelen de zon. Ik zet mijn fiets op het grindpad en loop door de gekortwiete planten van de voortuin naar de ingang waarboven een grijze stenen plaat ingemetseld is: Jan van Hattum, 7 jaar oud, heeft deze op 2 augustus 1909 gelegd. Ter voorbereiding op dit bezoek las ik al dat zijn vader de aannemer was en Murmanda de meisjesnaam van zijn oma waarvan de naam van de villa afgeleid is. Eigenaardig genoeg hebben ze hier zelf nooit gewoond, want de eerste geregistreerde ingezetenen waren twee zussen: Anna en Mary Lund. Alle twee kunstliehebbers. Mary was schilderes en lid van verschillende kunstkringen, zoals Arti et Amicitiae in Amsterdam. Maar misschien speelde Anna fluit? Of organiseerden ze hier muziekavonden en bedacht zij de bijnaam voor hun huis? De deur staat open en ik ruik verf. ‘Hij is niet geschilderd, niet dichtdoen!’ roept Marya van Empel, eigenaresse van het huis. Ze verwelkomt me en al snel kom ik erachter

dat ze niet alleen de ziel van het huis is, haar man Martijn en zij wonen hier al bijna drie decennia, maar ook nog fluit speelt. „Onze twee dochters zijn al lang uit huis”, vertelt ze, „en zo kwam er hier ruimte voor muziek.” Via de entree loop ik door naar een behaaglijke hal met zwart-witte stenen vloer en bordesrap waar Hannie Veenekamp me hartelijk begroet. Hoe meer Marya over het huis vertelt en me op de originele kenmerken zoals oude Delftse tegeltjes en stucrozetten wijst, des te sneller loopt de tijd terug. Als we de trap naar boven lopen, waan ik me in de vorige eeuw.

„Dat hebben mijn leerlingen ook”, lacht Hannie, „ouderen en jongeren komen hier allemaal heel graag vanwege de ambiance, alsof ze hier dichterbij de muziek komen, zeggen ze.”

„Voilà – dat is de fluitkamer!” Ik betreed een zonnige ruimte met een grote boekenkast en piano in de hoek. Hannie en Marya pakken meteen hun fluit en gaan voor me spelen. Luisterend kijk ik even rond. Op een grote spiegel, tegenover een prachtige boekenkast zie ik twee opgeplakte artikelen uit de Baarnsche Courant. Een ervan gaat over Friso van Kuijk.

„Die getalenteerde jongen was mijn leerling. Zijn carrière begon hier, in deze kamer, nu studeert hij aan de Sweelinck Academie, de jong talentafdeling van het Conservatorium van Amsterdam.”

„Het is Friso die deze kamer fluitkamer